

Kanta-Hämeen alueellinen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2025–2028

Aluehallitus 17.02.2025 § 63

Valmistelija

erityisasiantuntija Tuula Salminen, puh. 050 562 6202,
kumppanuuspäällikkö Päivi Niiranen, puh. 050 349 3149

Selostus

Hyvinvointialueen on lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli ns. vanhuspalvelulain (2012/980 § 5) mukaisesti laadittava suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi. Tämä suunnitelma toimenpiteistä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi on liitettävä osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä sekä arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä.

Kanta-Hämeen alueellisen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman valmistelua on tehty viime vuoden aikana alueen eri toimijoiden, vaikuttamistoimielinten edustajien ja päätöksentekijöiden yhteistyönä samanaikaisesti kuin alueellista hyvinvointisuunnitelmaa ja siihen liitettäviä muita suunnitelmia on valmisteltu. Kokonaisuudesta vielä puuttunut ns. ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaluonnos on nyt työstetty valmiiksi alkuvuoden 2025 aikana.

Hyvinvointikertomus 2024 hyväksyttiin aluevaltuustossa 18.6.2024 § 58. Hyvinvointikertomuksessa esitettiin painopisteet (osallisuus, yhdenvertaisuus, turvallinen arki ja onnistumme toisiimme luottaen). Niihin perustuen aiemmin aluehallituksen käsiteltävänä olleessa, mutta ei vielä valtuuston hyväksymässä, alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa 2025–2028 on asetettu kaikki väestöryhmät huomioiden tavoitteet ko. nelivuotiskaudelle. Hyvinvointisuunnitelma on suunnitelmakokonaisuuden kattoasiakirja, jota siihen liitettävät ja täydentävät asiakirjat osaltaan avaavat muodostaen kokonaisuuden. Hyvinvointikertomuksessa esitetyt painopisteet ja hyvinvointisuunnitelmassa asetetut tavoitteet toimivat asiakirjakokonaisuuteen lakisääteisesti liitettävien erillissuunnitelmien pohjana. Muilta osin hyvinvointisuunnitelmaan liitettävät muut suunnitelmat on valmisteltu omina kokonaisuuksinaan.

Toimintaympäristön nopeiden muutosten vuoksi tavoitteiden saavuttamista tukevat toimenpiteet on kaikissa hyvinvointisuunnitelmakokonaisuuteen kuuluvissa suunnitelmissa valittu seuraaville kahdelle vuodelle. Näin myös aiemmin käsiteltävänä olleiden, mutta ei vielä aluevaltuuston hyväksymien alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman osalta. Niin ikään nyt käsiteltävänä olevassa ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmassa toimenpiteet on valittu seuraaville kahdelle vuodelle. Toimenpiteitä täsmennetään jälkimmäiselle puoliskolle myöhemmin raportoinnin yhteydessä.

Sen lisäksi, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään, on hyvinvointialueen vanhuspalvelulain 6 §:n mukaan vuosittain arvioitava iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyttä ja laatua alueellaan. Palvelujen laadun ja riittävyyden arvioimiseksi hyvinvointialueen on kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä hyvinvointialueen henkilöstöltä. Lisäksi hyvinvointialueen on koottava tiedot palveluihin käytetyistä taloudellisista voimavaroista sekä henkilöstön määrästä ja koulutuksesta. Tämän velvoitteen täyttämiseksi on ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaan sisällytetty tällä hetkellä saatavilla oleva palautetieto ja tiedot henkilöstön määristä ammattiryhmittäin ikäihmisten palveluissa.

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma tuodaan nyt hyvinvointialueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahona toimivan aluehallituksen ensimmäiseen käsittelyyn. Tämän jälkeen suunnitelmaluonnos on tarkoitus lähettää lausuttavaksi hyvinvointialueen lautakunnille, valiokunnalle ja vaikuttamistoimielimille, kunnille sekä muille yhteistyötoimijoille. Riittävän lausuntoajan (lausunnot pyydetään 11.4. mennessä) ja lausuntojen pohjalta suunnitelmaan mahdollisesti tulevien muutosten jälkeen se on tarkoitus tuoda uudelleen aluehallituksen käsittelyyn viimeistään toukokuun alussa ja edelleen aluevaltuuston toukokuun kokouksessa käsiteltäväksi.

(SA-K)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. käydä suunnitelmasta lähetekeskustelun

2. lähettää Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaluonnoksen käsiteltäväksi ja lausuttavaksi hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimille (vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto), integraatiovaliokunnalle, lautakunnille sekä Kanta-Hämeen kunnille ja hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekeville muille julkisille toimijoille, yksityisille yrityksille ja yleishyödyllisille yhteisöille lausuntopyynnön jakelulistan mukaisesti. Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus kommentoida suunnitelmia Intraan tulevien ohjeiden mukaisesti.

3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Toimialajohtaja Jorma Haapanen, kumppanuuspäällikkö Päivi Niiranen ja erityisasiantuntija Tuula Salminen olivat kokouksessa paikalla asiantuntijoina tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Valmistelija

erityisasiantuntija Tuula Salminen, puh. 050 562 6202,
tuula.salminen@omahame.fi

Selostus

Aluehallitus käsitteli kokouksessaan 17.2.2025 § 63 Kanta-Hämeen alueellista ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2025–2028 ja lähetti suunnitelman lausuttavaksi hyvinvointialueen lautakunnille (elämäntilanteen lautakunta, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta ja turvallisuuslautakunta) sekä integraatiovaliokunnalle ja hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimille (vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto).

Suunnitelma lähetettiin myös Kanta-Hämeen kunnille ja hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekeville muille julkisille toimijoille, yksityisille yrityksille ja yleishyödyllisille yhteisöille lausuntopyynnön jakelulistan mukaisesti.

Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus kommentoida suunnitelmia Intraan tulevien ohjeiden mukaisesti.

Lausunnot pyydetään antamaan 11.4.2025 mennessä.

Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston jäsenille järjestettiin mahdollisuus osallistua suunnitelman esittelyinfoon Teamsin kautta 5.3.2025.

Vammaisneuvoston jäsenillä on mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa 19.3.25 mennessä webropol-kyselyn kautta. Vastauslinkki toimitetaan sähköpostin liitteenä.

Puheenjohtajan päätösesitys

Vammaisneuvosto keskustelelee alueellisesta ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2025–2028 luonnoksesta, ja antaa lausuntonsa sitä koskien.

Päätös

Vammaisneuvosto keskusteli luonnoksesta ja päätti lausua siitä seuraavasti:

Vammaisneuvosto kiittää mahdollisuudesta lausua Kanta-Hämeen alueellinen ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma 2025-2028 -luonnoksesta.

Vammaisneuvosto toteaa, että suunnitelman toimenpiteet ovat moninaisia ja eri tilanteissa olevien ikäihmisten elämäntilanteet huomioon ottavia. Vammaisneuvosto pitää hyvänä sitä, että suunnitelmassa on keskitytty hyvinvointialueen toimenpiteisiin. Samalla se pitää tärkeänä, että yhteistyötä kuntien ja järjestöjen kanssa edelleen kehitetään ja vahvistetaan. Kuntayhteistyön merkitystä erilaisilla yhdyspinnoilla ei voida vammaisneuvoston mielestä liikaa korostaa. Yhdessä toimien voidaan tehdä vaikuttavaa ennaltaehkäisytyötä. Esimerkiksi voisi selvittää, olisiko ikäihmisten päivätoiminnan toteuttaminen yhteistyössä päiväkotien kanssa mahdollista ja siten lisätä ikäihmisten sosiaalisia kontakteja. Yhteistyö kuntien liikuntaneuvonnan kanssa on erityisen kannatettava asia.

Paikkojen vähentämistä 250:llä ympärivuorokautisessa palveluasumisessa kahden vuoden aikana pidetään suurena vähennyksenä.

Vammaisneuvosto kantaa huolta siitä, että myös palveluiden muutosvaiheessa ikäihmiset saavat palvelutarpeitaan vastaavan avun, eikä kukaan jää ilman tarvitsemaansa paikkaa.

Vammaisneuvosto kantaa edelleen huolta aiemmissa lausunnoissaan esille tuomallaan tavalla, että etäpalveluiden käytössä tulee huomioida yksilöllisesti niin toimintakyky, yksilölliset taidot kuin ajan myötä niissä tapahtuvat muutokset. Uusien toimintatapojen ja taitojen haltuun ottaminen ja ylläpitäminen edellyttää toistoa sekä neuvonnan ja opastuksen jatkuvuutta.

Vammaisneuvosto pohti myös, olisiko tarpeen kartoittaa vammaisten ikäihmisten määrää hyvinvointialueella, jolloin tämän ryhmän hyvinvointia voitaisiin seurata ja tilastoida.

Täytäntöönpano

asiaote/aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta